

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ab|roganda Missa || Privata Marti-||ni Lvtheri ||
Senten-||tia**

Luther, Martin

Wittembergae, 1522

VD16 L 3619

Confvtatio Eorvm Qvae pro sacrificio traduntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33296

res & imperfectiones, aut ad summum soli reatus quædam relationes, que Christo non egerint. Ita sit, ut momentanea contritione hoc sanctissimum sacerdotium, sepe plene purget, nec amplius opus habeat testamento remissionis peccatorum. Et sic mundi accedunt, quo non debent accedere nisi qui remissione peccatorum egerint. Verum de peccati cognitione hic non est locus.

Quarto, negant & haeredites, Haeredites enim diximus esse eos solos, qui credunt huic testamento, ipsi uero sacrificantes faciunt capaces & haeredites. Eos enim adducunt, qui operibus suis & sacrificio nituntur, scilicet tam inquietas, pauidas, & confusas conscientias, ut non solù non credant, sed ne hoc quidem scient, an credendum sit. Ignorant enim esse promissionem & testamentum, quod fidem exigat, sed sacrificium esse opinantur, quod opera requirat. Ita uides, papisticum sacerdotium infelix hominum genus, propterea aegyptiis tenebris capti, nihil omnino intelligere, quod sit eucharistia, quod præstet, & quo usu, quo fructu sit tractata.

CONFUTATIO EORVM QVAE pro sacrificio traduntur.

Et hanc eorum sapientiam super Eucharistia spirant omnes eorum disputationes, sermones, cantica & quicquid de hac re tractant. Verba consecrationis uocant, non uerba testamenti. Et hic uideas sudare heroas istos in stadio, ut probent mirabilia istius consecrationis, ut panis transeat, ut fiat nihil, ut corpus Christi sub pane esse possit, tantum est Aristoteli mortuo & suæ gloriose philosophiae negotiū, ut hic eius infernus uideri possit. Ceterum ut fides & testamentum populo tradatur, tantum abest ut aliquando cogitent, ut nihil æque haereticum ducant, atq; si pestilentissimis eorum nugis contemptis fidem & testamentum

Historia festi in hac re queras. Extat historia corporis Christi sic tortis de corporis Chri prauatisq; scripturis consuta, ut uideas a summo dei hoste cōflicta, nisi sint aliquius phrenetici aut arreptici somnia. Ibi Melchisedech producitur panem & uinum offerens. Producitur hedus filiorum Israël imolatus, panis subcinericius Eliæ, carnes Job, manna patrum, Isaac imolatus. Et quid nō? Hæc omnia sunt bello isti auctorii, figuræ Eucharistia. Mirum quod & asinam Ba-

Iaam & malam David non intexuerit, cum nō minus apte potuerint figurare, quod ille asinus & mulus prædictis historiis figuratum uoluit. Tum pontifex in lectionibus surgens in mediū sesquipedali hiatu, ut spes ipsum spiritum sanctum meras de fide & testamento delicias & diuitias effusurū, incipit proœmio papa digno, tum mox proripit sese ad philosophiam Aristot, egregiam illam & pulchre Christianam contionem de accidentibus & subiecto, de transsubstantiatione consumaturus. Vbi uero Aristotelem finiuit, & adhuc esuriant animæ imo stercora hominum pro uerbo dei uorauerunt, largitur sanctissimus in Christo pater, de plenitudine thesauri nubes indulgentiatum iis qui has uocum & rerum babylonas audiuerunt. Et tamen audit hic bonus autor in proœmio fingere, sibi dulces lachrymas stillare per oculos, dum ista diuinæ bonitatis beneficia meditatur. Tu nūc uide an Aristoteles contemnendus sit, qui mortuus Papam tam eruditum & pium facit, ut præ pietate lachrymæ. Me miserum, qui ista portenta & ludibria Satanæ uidere cogor, per iram dei inestimabilem, pro seruis & salutaribus rebus proponi infelicissimis Christianis. Vbi sunt hie lachrymæ? ubi qui se murū opponant deo pro Israel in hoc die furoris dominis?

Vt finem huius loci faciamus. Caueat Christianus præsterni sacerdotes ne sacrificium e testamento dei faciant. Neq; enim uetus testamentum per angelos dispositum, patitur sese sacrificiū dici, cū sit uerbū legis confirmatū quidem per sacrificia pecudū, sed non oblatū. Angeli. n. dederunt legē, populus accepit legē, non obculit legē. Multo minus nouū testamentū sacrificiū esse potest, per ipsum dominū dispositū, cū sit uerbū promissionis seu gratiae, confirmatum quidē per sacrificium Christi in cruce, sed nō etiā ipsum oblatū. Quā stultus itaq; uel impius ille esset, qui uetus testamentū, scilicet legē datā & acceptā diceret sacrificiū esse, tā stultus atq; magis multo est, qui nouū testamentū, scilicet promissionē datā & acceptā, dicit sacrificiū esse. Atq; ut uetus testamentū lex, mandabatur diligentissime doceri, inculcari & ubiq; memorari. Ita & hoc nouū testamentum mandat CHRISTVS publice doceti & omnibus & ubiq; memorari,

Est enim in eo summa tota Euangelii, sicut Paulus ipse explicat, Quotiescumq; enim inanducabis panem hunc & calicem bibetis, mortem domini annunciatib; Si enim queras quid sit Euangeliū, recte respondebis, nihil aliud quā quod uerba huius testamenti habent, scilicet Chtistum de iſſe corpus suum & fundisse sanguinem suum pro nobis in remissionem peccatorum. Hæc est prædicatio, quæ in Ecclesia uigere debet, Et impii illi, nobis uerba consecrationis ex eis fecerunt, & sic calanda ut nullum Christianū, quantūm sanctum, uelint ea nosse. Et digne pro suo sacerdotio, quo fidem & uerbum extinguere debuerūt toto orbe, ut hoc priuatim in missis signarent, quod publice per mundum operantur. Imprimenda itaq; sunt hæc uerba omni Christiano cordi, cœu compendiu totius Euangelii, & instituendus ipse, ut horū memor a assidue exerceat, alat & roboret fidem suam in Chtistum, maxime uero tum, cum percipit Eucharistiam. Id quod uult minister, dum eleuat hostiam & calicem, nullo enim uerbo meminit sacrificii inter eleuandū, quod tamen oportuit quā maxime, quanquā quid referret, si nihil eleuaretur? Ex hominibus enim ea est eleuatio, nō ex instituto Christi. Po: est tamen significare, ut sicut pignus istud promissionis eleuatur ad prouocandam fidem populi, ita & uerbum promissionis seu testamenti eleuandum esse ad publicū auditū populi, ut omnes & testamentum audiant & pignus uideant, utroq; ad fidem extentur & confirmentur.

Mi: or autem viros istos prudentes non cogitare, quod Christus non in templo sed in cœnaculo, non super altari sed super mensa, Eucharistiam instituit & perfecit, cum lex Mosi tanto rigore prohibuerit, quicquā offerri extra templum seu locū a deo electum. Et Apostoli Act. iii, cum alias ubiq; legem seruarent, tamen panem frangebant non in templo, sed circa domos, ut Lucas ait. Quare etiam hac ratione Christus pulchre præuenit, ne sacrificium esse possit donū suum, hoc salutare. Arbitror autem eos fuisse motos ut sacrificium facerent, præter uerba canonis, ex ipsa eleuatione. At quid facient de hostiis pro populo consecratis? Nunquid illæ eleuantur? Et quid differt sacerdos & populus?

& populus in Eucharistia percipienda, nisi quod sacerdos consecrat & ministrat aliis est. Si ergo infirmi aut accedentes percepient do Eucharistiam non sacrificant, ut nemo dubitat, quae demencia est sacerdotis Eucharistiam sacrificium facere est cum in ea prorsus nihil habeat praे illis. Sed populum deus seruauit in simplicitate manentem, eos uero qui seipso sacerdotes fecerunt, & aliis praetulerunt, tradidit in sensum reprobum ut & fidem communem populi amitterent. Hæc modo dicta uolo de uerbis his salutaribus, quæ spero satis abunde fidem factura piis conscientiis, ut omni posito scrupulo cum fiducia ponant & sacrificii opinionem, teneantque testamenti certitudinem. Reliquum est ut obiectis eorum respondeamus, quanquam ubi uerbis diuinis certi facti sumus, obiecta, magis contemnere quam repellere oporteat, tamen infirmis conscientiis, ex omni parte seruendū est, ut undique firmæ sint, & non nutent.

DE CANONE.

PRIMO obiiciunt canonem (quem uocant maiorem) in quo sacrificex dicit. Hæc dona, hæc munera, hæc sancta sacrificia illibata. Et infra post consecrationem, Hostiam puram, hostiam sanctam, hostiam immaculatam &c. Hoc obiectum aliud nihil uult, quæ quod solent iactare, patres, patres, decreta, decreta, ecclesia, ecclesia, quoties nos a uerbis dei in uerba hominum trahere conantur. Rursum si uerbū dei opponas occlusis auribus clamant. Non intelligis sane, expositioni patrum credendum est. Ita sub nomine patrum, pulchre nobis exterminant uerbum dei. Nos quoque hic dicimus & multo fortius clamamus, Euangeliū, Euangeliū, Christus, Christus. Cur non sic iactemus Christum, ut illi iactant patres? Cur non Euangeliū ut illi decreta? Quod si canonem opponat, iterum eorum quoque more clamemus. Non intelligitis sane canonem, expositione opus est. Quis, rogo, hic nostram litem componet? Si dixerint, aperta sunt uerba canonis, glosa non cogent, dicemus & nos, Aperta sunt uerba Euangeliū, glosa non

G

